

Příručka dobré praxe ŠUŽ 2024 / 2025

ŽŠ Jičín, Železnická 460

ŽŠ Liberec, Aloisina výšinka

ŽŠ Praha, Palmovka 8

ŽŠ a MŠ Stráž pod Ralskem

DDM Třebechovice pod Orebem

ŽŠ a MŠ Újezd

ŽŠ Ústí nad Labem, Hluboká 150

ŽŠ a MŠ Přerov nad Labem

ŽŠ Židlochovice

ŽŠ Labyrint Lhota

ŽŠ a LMŠ Čtyřlístek, Mariánské Lázně

ŽŠ a MŠ Bouzov

ŽŠ a MŠ Celnice

ŽŠ s RVMPP Buzulucká, Teplice

ŽŠ a MŠ Újezd

ŽŠ a MŠ Čelechovice na Hané

Základní škola, Jičín

Železnická 460

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se v letošním roce zaměřili na téma problematiky plýtvání jídlem.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Jelikož jsme v projektu již třetím rokem, měli žáci už na konci loňského školního roku jasnou představu, co budou realizovat. Velmi je trápila problematika plýtvání jídlem, obzvláště když viděli, kolik jídla se vyhodí v naší školní jídelně. Realizovali proto nejdříve rozsáhlá dotazníková šetření v naší jídelně i v jídelnách našeho města, zjišťovali, co se děje s vyhozenými zbytky i s nesnědenými porcemi obědů. Dále pak pomocí online dotazníků zjišťovali, jak to vidí strávníci právě v naší jídelně – co se jim líbí, nelíbí, jaká jsou jejich oblíbená a neoblíbená jídla a co by strávníci uvítali za změny v provozu, aby se tolik jídla

nevyhodilo. Z dotazníku i z jednání s vedoucí školní jídelny a vrchní kuchařkou vyplynul tzv. „Mňamka týden“, kdy nám v jídelně uvařily naše nejoblíbenější jídla. Završením tohoto projektu jsou budoucí změny v provozu jídelny, na kterém spolupracují žáci, vedení jídelny a vedení naší školy. S tímto plánem bylo seznámeno i vedení města, které je k těmto změnám nakloněno a přislíbilo pomoc s financováním.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci vytvořili a vyhodnotili dotazníková šetření jídelen, vytvořili plakáty o plýtvání jídlem k edukaci školních dětí a svým jednáním přispěli a budou přispívat ke snížení potravinového odpadu. Hlásáme heslo – „Vezmi si méně a raději si přidej“. Několikrát se setkali s vedením školní jídelny a vedením školy. Navštívili bezodpadovou školní jídelnu v Tan-

valdu, která jim byla velkou inspirací.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Již třetím rokem spolupracujeme s vedením města- v letošním roce je žáci informovali o možnosti samoobslužného odběru obědů - žáci si sami mohou zvolit množství jídla.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Po třech letech již bez problémů dokáží vystupovat před veřejností a formulovat své myšlenky. Naučili se poměrně efektivně využívat k zisku informací i formulací dotazníků a článků umělou inteligenci.

“

V prvním roce pro mě bylo velmi těžké nechat žáky pracovat samostatně, měla jsem pocit, že je musím tlačit do jakýchsi mantinelů. To už nedělám, protože nejlépe děti pracují tak, jak to mají v krvi, jak moc se znají a sami sobě důvěřují.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V tématu plýtvání jídlem budeme pokračovat, neboť nás čeká další jednání se školní jídelnou, vedením školy a vedením města o realizaci změn v provozu školní jídelny, které povedou ke snížení odpadu nesnědeného jídla a jídla nevydaná skončí v dobrých rukou a pro dobrý účel u neziskových organizací. Dále děti povedou přednášky o plýtvání jídlem ve školní družině.

Základní škola Liberec, Aloisina výšina 642

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se rozhodli zaměřit na zvelebení okolí tzv. Sněhurčina jezírka, které bylo po dlouhou dobu znečištěné, zanedbané a nevyužívané. Svými návrhy a činnostmi usilovali o zlepšení vzhledu této lokality a zároveň o zvýšení biodiverzity v jejím okolí. Přidáním přírodních prvků a drobných zásahů vytvořili příjemné prostředí pro obyvatele, žáky i místní přírodu.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Na začátku jsme se společně seznámili s tématem a cílem projektu, který byl dále rozvíjen prostřednictvím vzdělávacího programu SEV Divizna s názvem Klima a zvířata. Jednou z největších výzev bylo vytvoření tzv. klima mapy, která zabrala poměrně dost času a úsilí. Poté se žáci pustili do návrhů konkrétních prvků, jejich realizace i

plánování vhodného umístění v okolí Sněhurčina jezírka. Do většiny aktivit se aktivně zapojili všichni žáci, čímž přispěli k rozvoji místa i společnému zážitku.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci aktivně podíleli na tvorbě přírodních prvků, které mají přispět ke zvýšení biodiverzity v okolí Sněhurčina jezírka. Nejdříve bylo jezírko zbaveno odpadků – díky tomu je voda nyní znatelně čistší a průhlednější. Žáci dále navrhli a umístili budky, krmítka, pítka pro ptáky a jednoduchý hmyzí hotel. Za jednu z největších výzev lze považovat výrobu informační tabule s naučnými plakáty a vytvoření symbolu jezírka – Sněhurky. Aby zde Sněhurka nebyla sama, žáci využili uříznuté špalky z pokácených topolů a vytvořili z nich sedátka v podobě sedmi trpasíků. Tento nápad krásně spojil prvky recy-

klace s pohádkovou symbolikou místa a zároveň vytvořil příjemný prostor k posezení a odpočinku.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRÁVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Nejdříve jsme oslovili naši bývalou kolegyni, která působí ve firmě Krajina a zahrada. Tato firma se zaměřuje na ochranu přírody a krajiny. Ta nám poskytla prvotní informace o jezírku a jeho blízkého okolí a poradila, na koho se ještě lze obrátit. Mezi další osoby, které nám pomohly revitalizaci zahájit, byl referent oddělení ochrany přírody na krajském úřadě, dále nadšený herpetolog z místní komunity (ten se nám věnoval během projektu nejvíce). O konkrétní pomoc jsme požádali i našeho ředitele školy. Zpočátku jsme si hodně slibovali od pomoci ze strany odboru ekologie a veřejného prostoru, ale nakonec z toho nic nebylo a ani se nikdo nezúčastnil slavnosti.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Největší pokrok jednotlivých žáků jsme zaznamenali především v rozvoji měkkých dovedností – schopnosti spolupracovat, komunikovat a domlouvat se v týmu. Mnozí žáci, kteří se v běžné výuce drží spíše v pozadí, se dokázali více projevit v praktických úkolech, nabídnout svůj nápad nebo převzít zodpovědnost za konkrétní část práce.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Nyní plánujeme obnovit ještěřčí zídku, ke které bude potřeba zajistit vhodné kameny. Žáci se zapojí do vyskládání jednotlivých kamenů a dále se budeme společně snažit naše obnovené místo pravidelně kontrolovat, chránit a pečovat o něj. Toto místo bude využíváno nejen jako odpočinková zóna, ale také v rámci výuky přírodních věd – prvouky, přírodovědy a přírodopisu.

Základní škola Praha, Palmovka 8

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na nedostatek zelené infrastruktury v těsném okolí školy. Rozhodli se vybudovat prostor vhodný k relaxaci a přispět tak k rozvoji místa, které bude žákům poskytovat kontakt s přírodou.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program probíhal podle doporučené metodiky, kdy žáci poznávali sebe, své spolužáky a později i místo. Mezi důležité mezníky našeho projektu patří návštěva Horního Maršova, mapování a průzkum městské části Praha 8 a sdílecí konference, během níž žáci prezentovali online své pokroky v rámci projektu před dalšími zapojenými žáky.

Průzkum městské části, ve které sídlí naše škola, přivedl žáky k hledání možností, co jim chybí v samotné škole. Své výsledky a záměry nejprve prezentovali před vedením školy a později na setkání s panem starostou. Výsledky své práce poté představili na slavnostním ukončení projektu v Grábově vile, o kterém vznikla reportáž v místní televizi.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci se rozhodli posílit klimatickou odolnost školy a to zvýšením počtu zeleně v místě, kde je v dnešní době jen rozpálená plocha. Jejich nápad na ozelenění prostoru pomocí například vyvýšených záhonů se stal hnacím motorem pro větší změny ve škole. Žáci také vytvořili plakát se změnami, které by chtěly uskutečnit.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Žáci s odborníkem konzultovali, jestli je místo vhodné k úpravám dle jejich představ. Podobně také spolupracovali s komunitní zahradou Na Kotlasce. Své záměry také představili starostovy městské části Praha 8.

“

Jako největší pokrok u jednotlivých žáků vnímám v celkovém prožitku. Žáci si dokázaly si, že mohou něčeho dosáhnout a něco sami změnit a to s akcentem na ochranu přírody. Díky programu získali a zájem o své okolí.

”

CO NOVÉHO JSTE SE V PRŮBĚHU PROGRAMU DOZVĚDĚLI O SVÉ TŘÍDĚ / SKUPINĚ?

Vznikly nové vazby, třída se dokázala dostat do stavu, kdy se děti samotné chtěly účastnit akcí spojených s projektem a pracovaly ve svém volném čase. Bylo vidět, že se děti osmělily a získaly potřebné sebevědomí k prosazování vlastních myšlenek.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V budoucnu chceme nechat navrhnout projekt ozelenění specializovanou firmou a vybudovat udržitelný způsob hospodaření místa.

ZŠ a MŠ Stráž nad Nisou

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Hlavním záměrem žáků bylo poukázat na problematiku fast fashion a poukázat na její udržitelné alternativy.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Postupovali jsme v krocích podle metodiky. Na základě mapování obce žáci uskutečnili některé vybrané nápady. Ty poté představili komunitě. Další opatření a podněty na základě doporučení od žáků budou realizovaný obcí a školou.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Hlavním výstupem žákovského projektu byla osvěta veřejnosti, která se zaměřovala na téma fast fashion – problém, jenž je žákům blízký a zároveň velmi aktuální. Cílem bylo upozornit na negativní dopady rychlé módy na životní prostředí i pracovní podmínky lidí ve výrobě. Žáci se rozhodli uspořádat dobročinný prodej obnošeného oblečení a bot, čímž chtěli ukázat, že i nošené věci mohou mít druhý život a smysluplné využití. Prodej probíhal v ve školním areálu, kde oslovili nejen spolužáky, ale i veřejnost. Výtěžek z prodeje se rozhodli společně věnovat na dobročinné účely, konkrétně psímu útulku,

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Žáci svá zjištění o obci a projektové záměry nejdříve komunikovali s ředitelstvem školy a následně se starostou obce. Obě instituce jim nabídli v rámci realizace projektu svou podporu.

“

Během práce na projektu se nám osvědčilo vytvořit pro žáky dostatečně velké mantinely, ve kterých byl prostor pro jejich aktivity a nápady. Pozitivně vnímáme i práci v týmech, které vznikali samovolně.

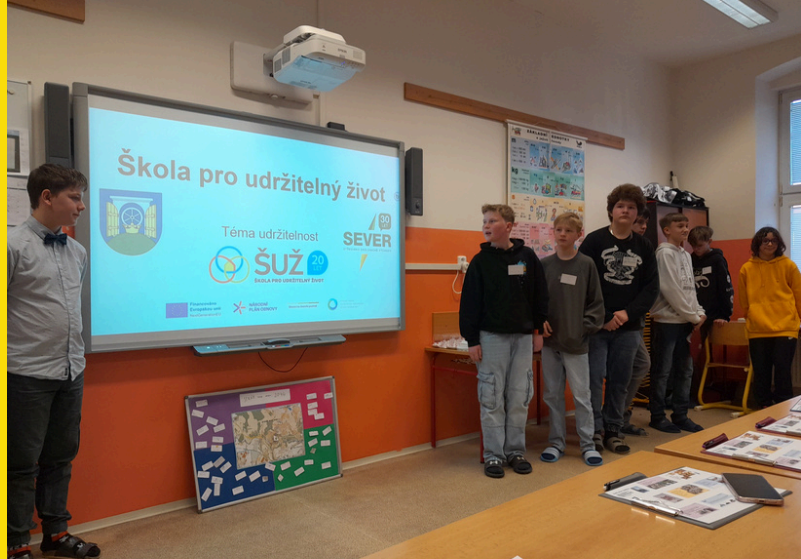
”

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Díky programu žáci lépe pracují v týmech, hlavně malých. Zajímavé bylo zjištění, že se žáci v letošním roce stydí více mluvit na veřejnosti než tomu bylo minulý rok.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Máme v plánu i v dalších letech zopakovat stánek s oblečením, který měl úspěch jak u žáků tak i u veřejnosti. Dále se chceme zaměřit na péči o opatření s předchozího ročníku programu ŠUŽ. Určitě se pak opět zapojíme do programu v následujícím školním roce.

Dům dětí a mládeže Třebechovice pod Orebem

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Soustředili jsme se na odpady – třídění a jejich následné využití (upcyklaci), pěstování vlastní zeleniny a květin a následné rozdávání sazenic občanům Třebechovic.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program ŠUŽ probíhal v rámci kroužku DDM od října do poloviny června. Celý školní rok jsem se snažila postupovat podle metodiky. Procházely jsme různými aktivitami, prožily jsme dvě víkendovky (v Horním Maršově a v Třebechovicích). Všechny aktivity, včetně závěrečné slavnosti, tvořily, řídili a prezentovaly žákyně samy.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

V rámci programu byly realizovány dvě upcylační dílny – obzvláště ta druhá měla velký úspěch – byla součástí oslav Dne matek. Vyráběly jsme brože a sponky z PET lahví, malovaly se sklenice a plechovky. Rozdávaly jsme vypěstované červené kapie a rajčata. Kromě toho byla vytvořena hra stématikou třídění odpadu, kterou si děti zahrály na víkendovce v Třebechovicích, zahráli si ji také děti ve školní družině. Během návštěvy Domova důchodců Zdislava jsme pomáhaly babičkám a dědečkům sázet květiny. Přinesly jsme jim afrikány, které jsme vypěstovaly. Žákyně hrály na příčnou flétnu a ukulele tematické písně o květinách.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRÁVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Jednali jsme hned s několika zastupiteli a panem místostarostou. Dále pak s paní knihovnicí, paní ředitelkou ZŠ a ZUŠ, paní ředitelkou Třebechovického muzea betlémů, herečkou ochotnického divadelního spolku Symposion. Navázali jsme také spolupráci se zaměstnanci a klienty Domova důchodců Zdislava, zaměstnanci Městského úřadu, zaměstnanci Městské policie, panem výpravčím a dalšími ... Velmi mne překvapilo, že nám zástupci z různých institucí sami nabídli spolupráci.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Žákyně se vzájemně ovlivňovaly, starší dokázaly pomoci mladším. Všechny si vyzkoušely prezentaci na veřejnosti. Setkaly se s lidmi, se kterými by se možná nikdy nedostaly do kontaktu (např. babičkami a dědečky Domova důchodců Zdislava). Lépe teď formulují své myšlenky, dokáží lépe argumentovat a diskutovat. Některé si mohly vyzkoušet roli učitelky během dílny ve školní družině.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Příští rok bychom chtěli opět pokračovat s vedením kroužku Třebechovák. Vzáří budeme prezentovat pocitovou mapu a naši vizi Třebechovic zastupitelům na městském úřadě, máme naplánovanou návštěvu Domova důchodců Zdislava, kde bychom si tentokrát chtěly povídat s babičkami a dědečky, jak to tady v Třebechovicích dříve vypadalo. Pan místostarosta na závěrečné slavnosti chtěl tento kroužek i pro dospělé, tak se pokusíme činnosti více propojit i s komunitou.

Základní a mateřská škola Újezd

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na nedostatek vodních ploch v obci a jedlé zeleně na školní zahradě. Díky zavedeným opatřením se jim podařilo zlepšit mikroklima místa a podpořit biodiverzitu.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Žáci nejdříve rozklíčkovali své silné stránky, které jim pomohli v průběhu projektu najít svojí roli. Následně se žáci věnovali tvorbě myšlenkové mapy na téma klimatické změny. Podle metodiky programu se poté věnovali tvorbě klima mapy a MAP pro klima, které později prezentovali před komunitou a zástup-

ci obce. Bohužel tvorba jezírka nebyla povolena panem starostou ani paní ředitelkou, která nás celou dobu podporovala. Žáci se nakonec po vzájemné dohodě rozhodli na vybraném místě ve školní zahradě zasadit několik keřů. Výsledky své práce žáci prezentovali na zahradní slavnosti v rámci Dne Země, kdy si pro spolužáky připravili běhací křížovku s malou sladkou odměnou.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci měli v plánu vytvořit malé jezírko a zasadit pár jedlých keřů na školní zahradu. Přestože nezískali povolení k vytvoření jezírka, podařilo se jim realizovat alespoň druhou část plánovaných aktivit.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Spolupracovali jsme s paní ředitelkou, která jezírko podporovala a tak se žáci do projektu pustili s velkým zájmem. Odborníkem přes jezírka se jim stal starší kamarád, který sám doma jezírko zakládal a chová v něm zlaté rybičky.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Největším pokrokem pro ně byla příležitost vymyslet a obhájit svůj projekt. Také hra Jak se žije v Podnebí, byla pro žáky kompletně velkým přínosem.

“

V tomto projektu jsem začala pracovat s pro mě úplně neznámou třídou. Jako nový učitel na škole bylo těžké si je získat. Díky projektu jsme mezi sebou vybudovali dobrý, kamarádský vztah a neměla jsem problém, aby fungovali.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Na škole jsem ukončila svoji činnost, ale s programem ŠUŽ budu dále pokračovat na nové škole.

ZŠ Ústí nad Labem, Hluboká 150

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na zlepšení prostředí, ve kterém žijí a to pomocí vybudování a osázení několika vyvýšených záhonů na pozemku školy.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program probíhal celý školní rok v několika blocích a podle metodiky programu. Žáci se nejdříve zaměřili na své okolí a podle doporučených aktivit blíže poznávali své místo. Výsledky svého bádání následně prezentovali před místní komunitou a paní starostkou. Projektový záměr, který sami vymysleli také samotní žáci realizovali a následně ho slavnostně představili svým spolužákům a také místní komunitě. Žáci nejen

navrhli a realizovali reálný projekt, ale zároveň dokázali komunikovat s významnými osobnostmi pro projekt a zároveň zapojili svoje rodiny do realizace.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci se rozhodli využít dosud nevyužívaný kout školního pozemku. Umístili zde velké dřevěné truhlíky, do nichž vysadili rozmanité druhy rostlin. Díky této pestré výsadbě se na místo začali stahovat motýli, včely a další užitečný hmyz, což přispělo k výraznému zvýšení biodiverzity. Rostliny navíc pomáhají zlepšovat mikroklima – v horkých dnech ochlazují okolní prostor a zachycují prach i vlhkost. Výsledkem je přírodní relaxační koutek, který slouží nejen k odpočinku, ale také k výuce.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRÁVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Žáci celou dobu aktivně spolupracovali s městskou částí Neštěmice. Paní starostka byla velmi mile překvapená a žáci nadšení z toho, že zvažuje realizaci některých jejich návrhů, například nového přechodu pro chodce u školy. Žáci do projektu zapojili také své rodiny a v rámci programu jsme spolupracovali i s několika pamětníky.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Díky programu se žáci naučili lépe spolupracovat. Vyzkoušeli si prezentaci a argumentaci svého záměru a zároveň přijímat názor ostatních. Poznali lépe své místo pomocí smyslového vnímání místa a rozhovory s pamětníky.

“

Žáci odchází z 1. stupně jako nesmírně kompaktní kolektiv. Možná, že i díky projektu ve třídě nebyly žádné kázeňské problémy, děti se dokázaly domluvit, spolupracovaly, půjčovaly si věci a byly k sobě přátelské.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V budoucnu budeme o truhlíky pečovat a obnovovat je. K využití chceme nabídnout i rostliny, které jsou v nich pěstované (bylinky apod.).

ZŠ a MŠ Přerov nad Labem

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na celkové zmapování situace a ve fázi realizace jsme se zaměřili na zvýšení biodiverzity na školní zahradě.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program probíhal někdy hladce, někdy méně. Do aktivit se zapojili žáci ze sedmé a deváté třídy, kteří na začátku pracovali na poznání a využití svých silných stránek. Poté se společně pustili do důkladného mapování své obce z pohledu připravenosti na dopady klimatické změny. Své poznatky i postřehy zaznamenávali do tzv. klimamapy. Součástí programu byl také vzdělávací pobyt v Horním Maršově, kde se

žáci hlouběji seznámili s problematikou potřebné znalosti k tomu, aby mohli vytvořit místní akční plán pro klima, zaměřený na konkrétní potřeby naší obce. Akční plán následně představili veřejnosti. Na závěr se pustili do realizace adaptačního opatření směřujícího ke zvýšení biodiverzity.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

V rámci programu žáci vytvořili klimamapu a místní akční plán pro klima. Žáci realizovali adaptační opatření přímo v areálu školy - vlastnoručně vybudovali broukoviště, vyrobili a nainstalovali krmítka a budky pro ptáky a instalovali hmyzí hotel. Tyto prvky obohatily školní prostředí ale také přispěly ke zvýšení biodiverzity.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Spolupracovali jsme zejména s panem starostou, také s paní místostarostkou. S komunitou jsme spolupracovali na společném setkání obce a občanů a při prezentaci na závěrečné slavnosti.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Žáci se dozvěděli dost o klimatické změně, tyto informace se jim budou hodit. Uvědomili si, jak jsou některé kroky důležité, zvedli svoje povědomí o této problematice. Naučili se lépe spolupracovat.

“

V závěrečné fázi se žáci zapojovali více aktivně, protože už viděli reálné výsledky svojí práce. Práce v dílnách se dřevem a s keramikou je také velmi bavila. Rozmísťování budek byl velký adrenalin.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V předmětu Badatelská a terénní praktika se budeme starat o námi vytvořené budky apod. a zajistit tak udržitelnost těchto opatření. Ráda bych se s další třídou opět do programu zapojila.

Základní škola Židlochovice

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Děti si v okolí všimly, že zde není prostor pro výměnu oblečení a není zde mnoho kontejnerů na sběr oblečení. Zkoumali jsme téma rychlé módy (fast fashion) a hledali jsme řešení, jak tuto problematiku přinést před okolí. Zaměřili jsme se na slow fashion (pomalou módu) a zrealizovali swap (výměnu) oblečení.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

V prvních krocích jsme vnímali své okolí, hledali místa, která nás oslovují a která ne. Hledali jsme nápady, které můžeme realizovat a které pozitivně ovlivní naše okolí a komunitu. Vybrali jsme téma swapu oblečení (výměna

kusu za kus). Akci jsme naplánovali na Den Země a spojili ji s dalšími doprovodnými aktivitami pro děti (omalovánky, pexeso, kahoot, informační cedulky ...). Program realizovali žáci volitelného předmětu člověk a příroda z 9. ročníků

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

V rámci spolupráce s žákovskou radou a týmem pro Den Země jsme hledali řešení rychlé módy, která má negativní klimatické efekty. Hledali jsme ekologičtější a udržitelnější řešení. Zorganizovali jsme swap (výměnu oblečení) a proběhla informační kampaň na škole, co to swap je a jak probíhá. Děti vzbudily zájem o udržitelnější módu.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Spolupracovali jsme s vedením školy, které schválili naši akci na Den Země. Spolupracovali jsme i s žákovskou radou, která Den Země organizuje.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Žáci se naučili rozdělovat si role a být zodpovědní za jednotlivé úkoly. Vyzkoušeli si organizaci větší akce i s doprovodným programem (pexeso, omalovánky, kahoot, plakáty...). Uvědomili si, co všechno předchází samotné akci (jaké přípravné kroky jsou potřeba, s kým je nutné se domluvit, že to všechno nejde udělat „jen tak“).

“

Byla to pro mne zajímavá zkušenost, vyzkoušet si podporu dětí při dlouhodobém projektu.

Někdy pro mne bylo těžké udržet se v pozadí a neradit jim cestu, která by napadla mne. Snažila jsem se žáky vést k tomu, aby se rozhodovali sami a domlouvali se společně.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Akce výměny oblečení měla velký úspěch, především starší pedagogové koncept neznali. Díky pozitivní zpětné vazbě a ohlasům hodláme swap opakovat i na příštím Dni Země. Jsme rádi, že vznikla „potřeba“ akci opakovat – a myšlenka tam bude udržitelná a opakovaná.

Základní škola Labyrint Lhota

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáky zaujalo hned několik témat spojených se změnou klimatu – fast fashion, šetrná údržba travnatých ploch a uhlíková stopa potravin. Žáky také velice zajímalo další využívání knih. Pro obec žáci navrhli, komunikovali knihobudku a nakonec upcyklovali starou skříň na knihobudku nacházející se na autobusové zastávce.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Žáci zkoumali místa klimatických rizik v obci Lhota a přilehlých obcích jenž spadají pod jeden obecní úřad. Zajímala je adaptační opatření, v obci i škole. Uklízeli obec. Zajímali se o šetrnou údržbu trávníku. Aktuální téma v naší obci byly záplavy a přívalové deště. Měli

jsme besedu o povodních s panem místostarostou. S obcí jsme prohloubili vztahy a přizvali nás k několika akcím v obci. Pro obec žáci navrhli knihobudku. Absolvovali jsme program o slow a fast fashion – divadelní představení a workshop. V rámci udržitelného vaření s nižší klimatickou zátěží si žáci uvařili oběd pro celou třídu a upekli bublaninu. Evidovali vše nakoupené a zaměřili se na lokální produkty. Vytvořili mapu surovin, z kterých vařili.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci vytvořili knihobudku pro obec, medonosný pás s vyšším porostem pro zadržování vody, podporu hmyzu a dalších živočichů a uvařili si udržitelné jídlo z co nejbližších surovin k obci Lhota – výsledkem bylo zdravé jídlo z místních, kvalitních surovin.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Spolupracovali jsme s panem starostou a místostarostou, dále pak s lesním hospodářem, pracovníci z obce, s občany obce. Navázali jsme spolupráci s odborníci na slow a fast fashion, jednali jsme s vedením školy.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Nejmladší žáci ze čtvrtého ročníku velice osobnostně vyrostli, děti z pátého ročníku si byly jisté a nejstarší šestáci už nebyli tak zapojení.

“

Výhodu programu vidím v širokém záběru aktivit od metodiky, mentorské konzultace, školení učitelů, pobytu na SEVERU, sdílení škol, konferencích a finanční podpoře.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Na program chceme navázat s ekotýmem ve škole. Letos se objevilo mnoho témat, v kterých chceme pokračovat.

ZŠ a LMŠ Čtyřlístek, Mariánské Lázně

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na zvelebení malé školní zahrádky, kterou bychom chtěli začít využívat pro běžnou výuku, pěstování různých bylinek i pro trávení volného času o přestávkách a během družiny.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program probíhal od listopadu 2024 do června 2025. Účastnili se ho žáci 3. – 5. ročníku, zapojili se někteří rodiče a odborníci z řad příbuzných. Žáci absolvovali mnoho zajímavých procházek po Mariánských Lázních, zkoumali město z různých úhlů pohledu. Učili se spolupracovat v různorodých skupinách. Zkoušeli vytvářet prezentace a představovali je před spolužáky i komunitou.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci vytvořili prezentaci týkající se Mariánských Lázní. Společně jsme uklidili okolí Mariánských Lázní v rámci akce Uklid'me Česko. Vypravili jsme se na procházku po tůňkách, kde jsme mapovali živočichy (ryby, obojživelníci). Díky spolupráci s odborníky z CHKO Slavkovský les jsme si uvědomili, proč jsou mokřady tak důležité pro udržení biodiverzity. Na školní zahrádce jsme začali vytvářet prostor, na kterém můžeme pěstovat vlastní ovoce, zeleninu i bylinky. Dále jsme vypěstovali od semínek různé druhy rostlin pro naši zahrádku. Zahrádku jsme vyčistili, opravovali a natírali jsme nábytek, natírali plaňky u plotu. Vytváříme různé venkovní hry, které budou na zahrádce v budoucnu sloužit.

Také jsme obnovili hmyzí hotel. Každá z aktivit nám ukázala, že i malé kroky mají smysl. Když je děláme společně, může vzniknout něco velkého.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRÁVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

S těmito lidmi jsme spolupracovali po celou dobu. Snažili jsme se využívat odborníky při procházkách, exkurzích a prezentaci Víze místa.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Uvědomili si, jak výjimečné místo pro život Mariánské Lázně představují. Také zjistili, že pro jejich budoucnost je třeba starat se o čisté životní prostředí, které považují za samozřejmost. Překvapilo je, že jejich "dětský hlas" může být slyšet a může něco změnit. Začali se aktivně zajímat o život v Mariánských Lázních, všímají si toho, co se kolem děje. Umí pojmenovat, co se jim líbí/nelíbí.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Budeme pracovat na zvelebení a zdokonalování školní zahrádky. Plánujeme vytvořit vyvýšené záhony, také v novém školním roce vytvořit zázemí pro malou venkovní učebnu. Během hodin tvoření vytvořit keramická pítka pro ptáky a hmyz. Potřebujeme také zasadit nové rostliny, kterým by se v dost specifických podmínkách naší zahrádky mohlo líbit.

Základní a Mateřská škola Bouzov

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Zaměřili jsme se především na témata spojená s přírodou a životním prostředím v okolí školy. Navrhli jsme například výsadbu stromů před školou nebo vytvoření vyvýšených záhonů. Bohužel se nám tyto návrhy nepodařilo realizovat, protože od zástupců obce jsme nezískali potřebnou podporu. Po jarním setkání nám bylo přislíbeno zaslání dopisu se zpětnou vazbou, ten jsme však do dnešního dne neobdrželi. Projekty, které se nakonec uskutečnily, jsme zvládli zrealizovat pouze díky vlastní iniciativě a úsilí.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program jsme realizovali v průběhu celého školního roku a snažili jsme se postupovat podle kroků uvedených v metodické příručce.

Na aktivitách jsme se podívali dle našich časových možností, když někdo nemohl, přesto zbytek týmu pracoval. Jednotlivé aktivity a práci pro přírodu jsme realizovali postupně již od září (sbírka kaštanů), říjen (úklid Obectovského potůčku), prosinec (příkrmování zvěře), leden (ptačí hodinka, výroba lojových koulí), březen (výroba a umístění tabulí upozorňující na migraci žab, čištění hasičských nádrží), duben (sbírka pro Záchranou stanici Pateřín, účast na celorepublikové akci Uklid'me Česko), květen (soutěž Neplýtvej jídlem, hmyzí hotel), červen (výroba pítek pro ptáky i včely, venkovní posezení).

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Veškeré aktivity jsme si realizovali sami, bohužel se k nám nikdo z veřejnosti nepřidal.

Úspěch měla sbírka kaštanů pro žirafy do olomoucké zoo, dále pak cedule upozorňující na migraci žab, rovněž jsme se účastnili jarního čištění nádraží, kde jsme se zaměřili na ochranu obojživelníku. Úspěch měla i soutěž v naší jídelně "Neplýtvej jídlem". Dále jsme vytvořili další veliký hmyzí hotel před školou, pítka pro ptáky i včely z keramiky a jednoduché venkovní posezení. Za odměnu z programu jsme podpořili ochranu sýčka obecného zakoupením triček přes ČSO.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Snažili jsme se do aktivit zapojit veřejnost, ale zájem ze strany místní komunity o témata spojená s péčí o přírodu a životní prostředí byl velmi malý. Pomoc nám nabídlo jen několik jednotlivců z řad rodičů. Na jaře jsme představili své návrhy na zlepšení školního prostředí Radě obce a následně také zastupitelům. Ačkoli se jim prezentace podle jejich slov líbila, k žádné z navržených aktivit jsme nezískali jejich podporu. Veškerou činnost jsme tak prováděli sami.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Dle mého názoru jim účast v programu zvedla sebevědomí, nebojí se říkat svoje názory, prezentovat svoje nápady. Čím více výstupů měli za sebou, tím více se na další těšili.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V péči o přírodu a okolní prostředí budeme pokračovat i nadále. Podobné aktivity jsme realizovali už v předchozích letech, ještě před zapojením do tohoto programu, a plánujeme v nich pokračovat i v budoucnu. Program nás v našem směřování utvrdil a motivoval k další činnosti.

Základní a Mateřská škola Cehnice

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Zmapovali jsme, která klimatická opatření v obci máme, zkontrolovali naši klima stezku a rozhodli se pro opravu poškozených qr kódů.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program jsme realizovali v sedmém ročníku. Žáci se během něj blíže seznámili s okolím školy a zapojili se do her Ekopolis a Podnebín, které jim umožnily pochopit efektivitu různých klimatických opatření a jejich význam. Aktivně se tím přenesli do tématu v kontextu vlastní obce. V terénu jsme mapovali okolní prostředí, prošli si obec a žáci začali na své okolí nahlížet novým pohledem. Výstupem byla i pocitová mapa místa. Velkým přínosem byla i klimatická stezka, kterou jsme vytvořili v předchozím roce. Během programu jsme ale zjistili, že

navzdory propagaci o ní někteří žáci nevědí, což ukazuje, že je důležité informace opakovat a stále zapojovat nové účastníky. Ukázalo se také, že někteří místní žáci dosud téměř nevyšli za hranice obce, takže systematické poznávání okolí má pro ně skutečný smysl. Součástí projektu byl i třídní pobyt v Horažďovicích v centru Proud. Program se zaměřoval na klimatická témata zážitkovou formou a zároveň posiloval vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi žáky. Sehráli také klimatickou únikovou hru a řadu dalších aktivit. Během roku si žáci opakovaně vyzkoušeli role rozhodujících osob – starostů či členů rozhodovacích týmů. Museli komunikovat, argumentovat, činit kompromisy a reagovat na různé situace, což posilovalo jejich kompetence a uvědomění si reálných dopadů rozhodování v kontextu klimatu i každodenního života.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci vytvořili pocitovou mapu místa a důkladněji se seznámili se svým okolím. Letos navíc zdokumentovali některá klimatická opatření v praxi – například nafotili naplněný poldr a objevili nová opatření realizovaná v obci. Obnovili také poškozené QR kódy na informačních prvcích. Navrhli několik možných zlepšení, například vyčištění zarostlého jezírka nebo doplnění naučné informační cedule. V rámci tvůrčích aktivit vytvořili i tzv. škvorkovníky – úkryty pro drobné živočichy.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Spolupracovali jsme s paní starostkou a zastupitelstvem, s Evou Bínovou lektorkou budějovické Cassiopey a lektory s Envicentra Proud Horažďovice.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Pokrok u žáků vnímám především v oblasti komunikace, vzájemné spolupráce a schopnosti naslouchat si. Výrazně se také posunuli v prezentačních dovednostech – dokážou lépe vyjadřovat své myšlenky, obhájit svůj názor a vystupovat před ostatními s větší jistotou. Tyto dovednosti jsou důležité nejen pro práci na projektu, ale i pro jejich další osobní a školní rozvoj.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Do budoucna plánujeme nadále pracovat s tím, co jsme dosud vytvořili, a seznamovat nové žáky s již odvedenou prací. Chceme, aby na projekty mohli navazovat a dál je rozvíjet. Velkou motivací je pro nás i zpětná vazba od bývalých žáků, kteří se vracejí a říkají: „To jsme tenkrát zasadili my!“ nebo „Tohle je naše stezka, to jsme dělali ve škole...“ Takové momenty jsou pro nás tou nejlepší reflexí a potvrzením, že naše práce má smysl a zanechává stopu.

ZŠ s RVMPP Buzulucká, Teplice

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na problém nedostatku zeleně a péče o ni zejména vzhledem k sídlištnímu typu školy a zástavbě v jejím okolí. Realizaci změn naplánovali jak přímo ve školní zahradě, tak i v přilehlém Lesoparku.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Program probíhal během celého školního roku a žáky velmi bavil. V první polovině se mapovaly problémy které děti kolem sebe vnímají, vybíraly se konkrétní změny na kterých bychom se mohli podílet a komunikovalo se s komunitou a zástupci Magistrátu města Teplice. V druhé části jsme potom přistoupili k realizaci jednotlivých aktivit které žáci vybrali. V rámci programu byly navrženy a vytvořeny cedulky vhodné k instalaci v sousedním Lesoparku. Tyto cedulky kreslili jak žáci, kteří celý

program realizovali, tak také další třídy v rámci hodin pracovních činností. Vybrané cedulky byly v Lesoparku instalovány za přítomnosti zástupců Odboru životního prostředí Magistrátu města Teplice, žáků realizujících program a také vedení školy. Před samotnou instalací třetáci za pomoci pátáků ještě celou trasu prošli a uklidili. Vše opět ve spolupráci s Odborem životního prostředí, který poskytl rukavice a pytle na odpadky, a následně zajistil soz nasbíraného odpadu. Dále byly v prostoru školní zahrady vysazeny tři stromy náhradou za starou výsadbu, která je nemocná, ohrožuje bezpečnost všech přítomných a musí být postupně kácena. Výsadby se ujali žáci za pomoci rodičů a zaměstnanců školy.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci v rámci programu přispěli k obnově výsa-

dbý v prostorách školní zahrady, která bude v budoucnosti zlepšovat klima v zahradě a zajišťovat stín a dobré pobytové podmínky pro budoucí generace žáků. Dále byly vytvořeny a umístěny informační a upozorňující cedulky do nedalekého Lesoparku, které mají nejen edukovat a upozorňovat návštěvníky, ale také je pobavit a k pobytu v přírodě nalákat. Celý prostor žáci navíc uklidili.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Intenzivně jsme spolupracovali s Odborem životního prostředí Magistrátu města Teplice, jehož zástupkyně se účastnila všech setkání a realizací, byly nám velmi nápomocny a máme domluvenou další spolupráci. Velmi nás podporovalo také vedení školy a to včetně účasti na setkáních, výsadbě a instalace cedulek. Snažili jsme se zapojit také veřejnost a rodiče žáků, v neposlední řadě nám v mnohém pomohli také další vyučující a správní zaměstnanci školy.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Za největší pokrok považuji to, že žáci začali o svém okolí, přírodě a také vztahu k němu přemýšlet. Dokáží se zamyslet co mohou sami pro své okolí udělat. Velký posun nastal také ve vyjadřování, schopnosti komunikovat s ostatními a zejména s dospělými a autoritami.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

V budoucnu plánujeme nadále spolupracovat s Odborem životního prostředí Magistrátu města Teplice, pečovat o školní zahradu, pokácené stromy nahradit novou výsadbou a pečovat o stromy, které jsme v rámci programu letos vysadili. Rádi bychom realizovali ankety na různá témata, díky nimž bychom chtěli více vtáhnout do programu veřejnost. Plánujeme i nadále úklidové akce v blízkém okolí a spolupráci také na výsadbě realizované městem.

Základní a mateřská škola Újezd

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci se zaměřili na nedostatek zeleně v obci. Zároveň se ale rozhodli jej konkrétněji řešit na školní zahradě – a to zejména v podobě vysazení vyvýšených záhonů.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Žáci se nejprve zaměřili na své silné stránky, které jim během projektu pomohly určit, jakou roli v týmu budou zastávat. Poté se pustili do tvorby myšlenkové mapy na téma klimatická změna. Podle metodiky programu následně pracovali na tzv. „klima mapě“ a MAP pro klima, které později prezentovali před komunitou a zástupci obce.

Nakonec se žáci po vzájemné dohodě rozhodli realizovat konkrétní ekologický projekt – na vybraném místě školní zahrady postavili vyvýšený záhon, který osázeli bylinkami a jedlými rostlinami.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Žáci si v rámci svého projektu stanovili cíl vytvořit vyvýšené záhony určené pro pěstování bylinek a zeleniny. Nešlo jim jen o estetické zkrášlení školní zahrady, ale především o praktické využití – chtěli, aby jejich spolužáci měli k dispozici čerstvé, jedlé potraviny a bylinky, které by mohli využít při vaření nebo školních projektech zaměřených na zdravou stravu.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Při realizaci projektu žáci spolupracovali s paní ředitelkou školy, která jejich nápad s vyvýšenými záhony aktivně podporovala. Při komunitním setkání, kde žáci prezentovali svůj záměr, je podpořil také pan starosta obce.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Žáci se naučili spolupracovat mezi sebou, i když mezi nimi byly větší věkové rozdíly. Naučili se oponovat a řešit problémy na komunitním setkání. Toto jim určitě bude dobré v dalším profesním vzdělání.

“

Pro žáky bylo velkou motivací, že si sami vymýšleli věci, které by na zahradě chtěli a následně se těšili na jejich realizaci.

”

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Na škole jsem ukončila svou dosavadní činnost, ale se svými novými žáky bych se ráda zapojila znovu do programu.

ZŠ a MŠ Čelechovice na Hané

NA JAKÝ PROBLÉM V OBCI ČI OKOLÍ ŠKOLY SE ŽÁCI ZAMĚŘILI?

Žáci chtěli ve svém projektu podpořit zařazování většího množství zeleninových a ovocných jídel do školní jídelny. Zároveň jim záleželo na tom, aby se více využívaly lokální suroviny od místních pěstitelů a farmářů. Zamýšleli se také nad množstvím vyhozených potravin.

JAK PROGRAM ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT PROBĚHL?

Se žáky jsme podnikli procházku obcí, během níž si všimli míst, která jsou různým způsobem ohrožená nebo by v budoucnu mohla potřebovat změnu. Na základě těchto poznatků začali žáci přemýšlet o tom, jak by

šlo prostředí obce zlepšit, a diskutovali také o její budoucnosti. Své nápady následně představili na obecním úřadě, kde měli možnost je předneset přímo zástupcům obce. Společně pak vybrali jeden konkrétní projekt, dohodli se na postupu a pustili se do jeho realizace.

CO ŽÁCI V RÁMCI PROGRAMU VYTVOŘILI?

Se žáky jsme se zamýšleli nad tím, odkud školní jídelna nakupuje potraviny a jaký je jejich původ. Diskutovali jsme také o tom, co se děje se zbytky jídel a jak by se dalo plýtvání omezit. Abychom na tato témata upozornili i ostatní spolužáky a zaměstnance školy, vytvořili žáci informační nástěnku.

JAK A S JAKÝMI OSOBAMI S ROZHODOVACÍ PRAVOMOCÍ, DALŠÍMI ODBORNÍKY A KOMUNITOU JSTE SPOLUPRACOVALI?

Žáci během projektu spolupracovali s několika důležitými osobami z obce i školy. Velkou podporu jim poskytla paní starostka a pan místostarosta, se kterými diskutovali své návrhy a získali od nich zpětnou vazbu. Neocenitelná byla také podpora pana ředitele školy, jenž žákům umožnil projekt realizovat a vytvořil jim potřebné zázemí. Důležitou roli sehrály i paní kuchařka a pomocná kuchařka ze školní jídelny – právě s nimi žáci probírali, jaké suroviny se používají při vaření, odkud pocházejí, a jak by bylo možné jídelniček obohatit o více ovoce, zeleniny či lokálních potravin.

V ČEM SPATŘUJETE NEJVĚTŠÍ POKROK JEDNOTLIVÝCH ŽÁKŮ?

Největší pokrok u žáků spatřuji především v tom, že se přestali bát komunikovat s institucemi a představiteli obce. Velkým přínosem bylo také to, že si vytvořili kladný a otevřený vztah k paní starostce.

CO MÁTE V PLÁNU DÁL, JAK BUDETE POKRAČOVAT?

Chceme v programu pokračovat i v příštím roce, protože přináší mnoho pozitivních výsledků jak pro žáky, tak i pro učitele. Žáci díky němu získávají praktické zkušenosti, učí se spolupracovat, přebírat zodpovědnost a vidí konkrétní výsledky své práce, což je velmi motivuje.

